

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор, директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

довгострокових контрактів, диверсифікація експорту зернопродукції за країнами та видами.

Література

1. Жук В.М. Розвиток зернового ринку / В.М. Жук, М.П. Сичевський // Наукове обґрунтування інтенсифікації виробництва зерна в Україні: виступи науковців на засіданні Президії Національної академії аграрних наук України 27 липня 2011 р. – К.: Аграрна наука, 2011. – 156 с. - С. 92-101.

2. Стан агропромислового комплексу у січні-липні 2021 року [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <https://minagro.gov.ua/ua/investoram/monitoring-stanu-apk/stan-rozvitku-apk/stan-galuzej-apk>.

3. Навроцький Я. COVID-19: вплив запровадження карантину на ринок агропродовольчих товарів в Україні – Інститут аграрної економіки / Ярослав Навроцький. // Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки». – 2020.

4. Кузіна В. І. Трансформації на ринку зерна ячменю / В. І. Кузіна. // Вісник аграрної науки. – 2021. – №6. – С. 81–86.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В ОЦІНОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Шевченко О.Ю., викладач вищої категорії

**Одеський фаховий коледж економіки, права, готельно-ресторанного бізнеса,
м. Одеса, Україна**

В Україні постійно відбуваються зміни пов'язані з процесом розвитку ринку землі та нерухомого майна, які вимагають вживання відповідних заходів у напрямку вдосконалення способів управління даними цього ринку, а також їх використання для оцінки вартості майна. Оцінка об'єктів нерухомого та рухомого майна необхідна для обґрунтування напрямків стратегічного розвитку суб'єктів господарювання.

Багато оціночних компаній в своїй професійній діяльності використовують інформаційні системи і програми, які дозволяють автоматизувати частину процесу оцінки.

Таке інформаційне забезпечення, дозволить забезпечити сферу оцінки нерухомого майна необхідною якісною актуальною інформацією, отримувати обґрунтований результат оцінки і значною мірою підвищити якість оціночних робіт. Розроблена інформаційна система управління діяльністю оціночної фірми дозволяє вести базу клієнтів, об'єктів оцінки, здійснювати облік документації та бухгалтерський облік.

Оцінка – це, перш за все, робота з інформацією. Тому сучасні оцінювачі навряд чи можуть представити проведення оцінки без Збірників укрупнених показників вартості відтворення, спеціального програмного забезпечення, сайтів агентств нерухомості, а також без використання мережі Internet.

Вже багато років спеціалісти з оціночної діяльності, використовують програми Word і Excel, що знаходяться в стандартному пакеті Microsoft Office. В останній час програмісти пропонують оцінювачам використовувати професійні програми. Проте деякі фахівці піддають сумніву необхідність в таких програмах.

Дослідження інтернет ресурсу показало, що на даний момент в Україні до послуг оцінювачів є близько 10 програм. Можливо, ще є якісь зовсім дрібні програми, створені для внутрішнього споживання, а не на продаж. Також є певний комплекс програм, якими користуються оцінювачі при проведенні оцінки майна. До них можна віднести:

1. Програма МПК «Оцінювача» призначена для ведення банку даних укрупнених показників вартості відтворення об'єктів аналогів для оцінки малоповерхових будинків, будівель та споруд на підприємствах України на основі існуючого законодавства та діючих інструкцій («Інструкції про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна», «Зміни до Інструкції про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, наказом Держбуду України від 24.05.2001 N 127 та зареєстрованої в Мін'юсті України 10.07.2001 за N 582/5773» та ін.) [1].

Від програм аналогічного призначення вона відрізняється зручним і гнучким інтерфейсом, що дозволяє користувачу змінювати відображення даних, як на екрані комп'ютера, так і у твердих копіях звітів. Форми звітів є відкритими, тобто користувач може задавати їх самостійно, в межах діючого законодавства. Для відображення і друку звітів використовується зовнішня програма Microsoft Excel, що входить до складу Microsoft Office версії 97 (SP2) або вище.

Програма працює в режимі «клієнт-сервер», що дає змогу підтримувати єдину інформаційну базу в межах підприємства, а також працювати кільком користувачам одночасно з різних робочих місць в одній локальній мережі (рис.1).

2. **ТЕРЕН-ЗОНУВАННЯ** – економіко-планувальне зонування території та масова грошова оцінка земель населених пунктів:

- створення та ведення баз картографічних та аналітичних даних про: функціональне використання земель; вулично-дорожню мережу; оціночні райони з їх трудовим, житловим, комунально-побутовим та рекреаційним потенціалами; інженерні мережі; екологію тощо;

- розрахунок витрат на освоєння та благоустрій території, визначення індексів транспортно-функціональної зручності, інженерно-інфраструктурного

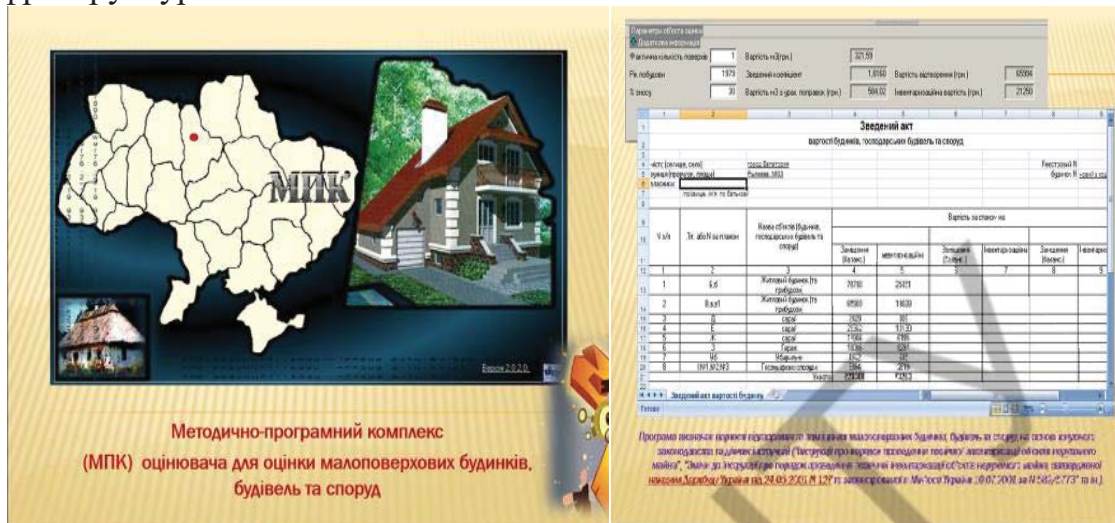

Рис. 1 - Методично- програмний комплекс оцінювача для оцінки малоповерхових будинків , будівель та споруд.

забезпечення, екологічних властивостей та соціально-містобудівної привабливості оціночних районів на множині відповідних натуральних показників або за їх експертною оцінкою;

- розрахунок комплексного індексу містобудівної якості території оціночних районів, визначення економіко-планувальних зон та грошової оцінки земель в них для різного функціонального використання земельних ділянок у відповідності з діючими нормативами України;

- створення тематичних карт за результатами розрахунків, підготовка та випуск технічної документації проекту масової грошової оцінки земель населених пунктів.

3. **ТЕРЕН-РЕЄСТР** – створення та ведення банку даних автоматизованої інформаційної системи земельного кадастру населених пунктів та районів:

- створення та ведення реєстрів земельних ділянок, угідь, юридичних та фізичних осіб землекористувачів, прав та сервітутів на земельні ділянки;

- конвертування обмінних файлів системи ІНВЕНТ-ГРАД в формати ГІС;

- ведення чергового плану використання земельних ресурсів;

- формування звітів на всій множині даних про суб'єкти та об'єкти землекористування.

Також на ринку інформаційних послуг для оцінки об'єктів нерухомості з'явився *онлайн сервіс Геоінформаційної системи «Увекон» «Калькулятор оцінювача»*.

У якості інструментарію для визначення вірогідної вартості об'єктів нерухомості групою компаній «Увекон» пропонується онлайн сервіс «Калькулятор оцінювача», а саме дві його версії:

- «Калькулятор оцінювача PRO»;
- «Калькулятор оцінювача SIMPL».

«Калькулятор оцінювача PRO» - є вбудованим в програмне середовище ГІС «Увекон» інструментом, метою впровадження та застосування якого є допомога професійному оцінювачу - користувачу системи шляхом введення певного набору даних про стан об'єкта нерухомості оперативно отримати інформацію про його ймовірну ринкову вартість станом на дату запиту. Базою застосування сервісу та джерелом отримання інформації є масив даних, що агреговані, накопичені, структуровані та валідовані засобами Геоінформаційної системи «Увекон». Актуалізація бази здійснюється не рідше ніж раз місяць. Робота користувача із «Калькулятором оцінювача PRO» відбувається через WEB інтерфейс індивідуального електронного кабінету в середовищі корпоративного сайту «Увекон» після відповідної реєстрації та авторизації. Методика розрахунку ймовірної вартості ґрунтується на результатах аналізу цін продажу (пропонування) на подібне майно та передбачає застосування порівняльного методу оцінки майна.

Алгоритм пошуку та відбору аналогів передбачає порівняння характеристик об'єктів нерухомості відповідно значенням критеріїв подібності, при цьому процедура порівняння є циклічною та у визначеному порядку здійснюються для кожного рівня географічної віддаленості об'єктів-аналогів від оцінюваного об'єкта.

«Калькулятор оцінювача SIMPL» є спрощеною але повністю автоматизованою версією «Калькулятор оцінювача PRO». При цьому, архітектура побудови інструменту передбачає можливість інтеграції його до програмного середовища користувача шляхом застосування протоколу API.

Оцінка у всьому світі розглядається як один із механізмів ефективного управління власністю. Будь яка організація повинна якнайкраще використовувати сприятливі можливості для свого ефективного функціонування, а також швидко реагувати на несподівані зміни ситуації. Цьому повинна сприяти інформаційна система, яка дозволяє забезпечити динамічну координацію дії за рахунок сучасних засобів зв'язку, програмних засобів та комп'ютерної техніки. Саме тому ми і обрали цю тему, щоб трохи відкрити для нас цю тему, яка зазвичай знаходиться в тіні. Адже оціночна діяльність – надзвичайно важлива сфера діяльності в Україні, а ,отже, тема

інформаційних систем та технологій в оціночній діяльності повинна розглядатися.

Висновок. Від оцінювачів все більше чекають всебічно обґрунтованих результатів оцінки із застосуванням методів аналізу великих даних у своєму продукті. Отже, оцінка належить до видів діяльності, які однозначно потраплять під вплив цифровізації, і це своєю чергою буде потребувати кардинальної зміни вимог до компетенцій оцінювачів.

Тому абсолютно очевидно, що трансформація оціночної галузі також станеться через впровадження нових технологій, за допомогою яких будуть побудовані нові моделі оцінки.

Література

1. Інструкції про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна (Зміни до Інструкції про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, наказом Держбуду України від 24.05.2001 N 127 та зареєстрованої в Мін'юсті України 10.07.2001 за N 582/5773).

2. <https://www.uvecon.ua/ua/otsiniti-neruhomist.html>

ДИВЕРГЕНТНО-КОНВЕРГЕНТНИЙ ХРОНОТОП ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Юшин С.О., д.е.н., професор

ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААНУ, м. Київ, Україна

Вступ. Висхідним пунктом цивілізаційного розвитку людства став винахід сільського господарства як визначального засобу продовольчого забезпечення суспільств. Подальший розвиток сільського господарства був наслідком застосування більш продуктивних засобів виробництва. Але такі нові засоби були відповіддю на потужні виклики (особливо – голоду). Як підкреслював П. Сорокін: «всякий раз, коли чисельність населення досягає критичної позначки, голод ставить ультиматум: або винаходь – або помри; одні групи вимирали, інші винаходили» [1, с. 252]. У цьому аспекті варто враховувати те, що будь-які винаходи здійснюються нерівномірно у часі та просторі. Саме на це у свій час звертав увагу І.І. Лукінов: «складно повно використовувати пульсуючий характер науково-технічного прогресу і його нерівномірність у аграрному секторі разом із співвідношенням зовнішніх цінкових і глибинних вартісних форм руху продукту» [2, с. 162]. Якщо це перевести у систему сучасних понять, то тут мова ведеться про реалізацію «інвестиційно-інноваційної моделі розвитку», яка визначена у Державній

	АУДИТ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
23.	Ступницька Т.М., к.е.н., доцент; Разінін Я.О., магістрант; Стерницький В.М., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	67
	ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ТА СПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
24.	Волощук Ю.О., д.е.н., доцент; Волощук В.Р., д.е.н.; Федорук У.В., аспірант. Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна	71
	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	
25.	Миронюк Н.В., магістрант; Семененко І.І., магістрант. Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна	75
	МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНО БЕЗПЕЧНОЇ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
26.	Савчук О.В., аспірант; Москалюк В.В., аспірант. Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна	80
	ПОКРАЩЕННЯ АСОРИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «ЧУМАК»	
27.	Статева М.С., д-р філософії (PhD), ст. викладач; Лозовська Г.М., к.е.н., доцент. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	85
	ЗЕРНОВИЙ РИНОК: СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	
28.	Березовська Л.В., асистент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	88
	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В ОЦІНОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
29.	Шевченко О.Ю., викладач вищої категорії, Одеський фаховий коледж економіки, права, готельно-ресторанного бізнесу, м. Одеса, Україна	91
	ДИВЕРГЕНТНО-КОНВЕРГЕНТНИЙ ХРОНОТОП ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
30.	Юшин С.О., д.е.н., професор, головний науковий співробітник, ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААНУ, м. Київ, Україна	95
	АНТИЦИКЛІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ: ІННОВАЦІЇ В МЕТОДОЛОГІЇ	
31.	Кулаковська Т.А., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	100
	ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА	
32.	Крупіна С.В., к.е.н., доцент; Немикіна Л.В., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	102
33.	МОДЕЛЬ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ	105